

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-5-38 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-41/1160-377
Karar Tarihi : 09.08.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Mehmet YANIK, Serap IŞIK

C. BAŞVURUDA BULUNAN : Gizlilik talebi bulunan 5 başvuru

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN :

Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.
Akçakoyunlu Köyü Burunucu Mevkii Pazarcık/Kahramanmaraş (Narlı Fabrikası)

Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.
Ceyhan Yolu Üzeri 12 Km. 01321 Sarıçam/Adana

Çimsa Çimento Sanayi ve Tic. A.Ş.
Kısıklı Cad. No:4 Sarkuysan - Ak İş Merkezi S Blok Altunizade/İstanbul

KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.
Gaziantep Yolu Üzeri 7.km Kahramanmaraş

Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.
Hafta Sokak No:9 GOP 06700 Ankara (Limak Holding A.Ş. merkez adresi)

Yurt Çimento San. ve Tic. A.Ş.
Eski Büyükdere Cad., Ayazağayolu No:7 Giz 2000 Plaza Kat :1 D:2
Maslak/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Çimento üreticilerinin aralarında yaptıkları anlaşmalar doğrultusunda çimento fiyatlarına zam yaptıkları, birbirlerinin bölgelerine satış yapmaktan imtina ettikleri iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 30.03.2012, 02.04.2012, 05.04.2012, 11.04.2012, 13.04.2012 tarihler ve 2819, 2892, 3034, 3204, 3277 sayılar ile intikal eden başvurular üzerine hazırlanan 23.05.2012 tarih ve 2012-5-38/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulu'nun 31.05.2012 tarihli toplantısında görüşülerek söz konusu iddia ile ilgili olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine hazırlanan 17.07.2012 tarih ve 2012-5-38/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvurularda özetle:
- (4) Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş. (LİMAK ÇİMENTO/LİMAK KURTALAN) Kurtalan fabrikası ile Yurt Çimento San. ve Tic. A.Ş. (YURT ÇİMENTO)'nin çimento satış fiyatı konusunda anlaşma yaptığı; bu doğrultuda, Limak Çimento'nun 20.03.2012 tarihinde, Yurt Çimento'nun ise 01.04.2012 tarihinde çimentoya ton başı fiyatına 10 TL zam yaptıkları,
- (5) KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Madencilik İşletmeleri A.Ş. (KÇS ÇİMENTO), Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş. (LİMAK ÇİMENTO/LİMAK-G.ANTEP) ve Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş. (ÇİMKO ÇİMENTO)'nin anlaşmalı bir şekilde ve üçer günlük aralarla çimento satış fiyatlarına zam yaptıkları,

12-41/1160-377

- (6) Adana Çimento Sanayi T.A.Ş. (ADANA ÇİMENTO), KÇS ÇİMENTO, LİMAK ÇİMENTO ve ÇİMKO ÇİMENTO'nun 29-30.03.2012 tarihinde çimento fiyatlarını aynı oranlarda arttırdığı, ADANA ÇİMENTO'nun, hazır beton alanında faaliyet gösteren grup şirketi Oyak Beton A.Ş.'ye diğer hazır beton tesislerine oranla ve rekabeti ihlal edecek düzeyde (ton başı 15 TL fark olduğu ifade edilmektedir) ucuz çimento satışı gerçekleştirdiği,
- (7) KÇS ÇİMENTO, LİMAK ÇİMENTO, Çimsa Çimento Sanayi ve Tic. A.Ş. (ÇİMSA ÇİMENTO/ÇİMSA-MERSİN) ve ADANA ÇİMENTO'nun yaptıkları anlaşma doğrultusunda çimento satış fiyatlarına keyfi zamlar uyguladıkları ve birbirlerinin bölgelerine girmekten imtina ettikleri,
- (8) ÇİMKO ÇİMENTO, ADANA ÇİMENTO, ÇİMSA ÇİMENTO, KÇS ÇİMENTO ve LİMAK ÇİMENTO'nun anlaşma yaparak rekabeti ortadan kaldırdıkları, söz konusu teşebbüslerin Adana, Mersin, Gaziantep ve Kahramanmaraş'ta bulunan çimento fabrikalarının Mart ayı sonunda ve 6 Nisan 2012 tarihinde birer gün aralarla ve kademeli olarak çimento satış fiyatlarına %10 ve üzeri zam yaptıkları, bu durumun başvuru sahibini zor durumda bıraktığı ve çimento taahhütlerini gerçekleştirme noktasında kendisini büyük zararlara uğrattığı ifade edilmiştir.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, başvuru konusuna ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I.İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (9) Bahse konu Önarastırma, temelde iki ayrı coğrafyadaki çimento piyasasında çeşitli rekabet ihlali iddialarının araştırılması amacıyla yapılmıştır. İddialardan biri Muş'ta faaliyet gösteren Yurt Çimento ile Siirt Kurtalan'da faaliyet gösteren Limak Çimento'nun anlaşmalı olarak çimento fiyatlarına aynı değerde zam yapmalarıdır. Başvurularda diğer iddia konusu da Mersin, Adana, G.Antep ve K.Maraş'ta faaliyet gösteren çimento üreticilerinin (Çimsa, Adana Çimento, Limak, KÇS ve Çimko) yakın dönemlerde, benzer oranlarda zam yapmaları ve birbirlerinin bölgelerine girmekten imtina etmeleridir. Söz konusu başvuruların bir kısmında, ilgili teşebbüsler arasında anlaşma iddiası bulunmakla birlikte bir kısmında sadece yakın dönemlerde fiyat artışları ifade edilerek konunun rekabet ihlali olup olmadığının araştırılması talep edilmiştir.
- (10) Bu kapsamda ADANA ÇİMENTO'nun gGenel mMerkezi, ÇİMSA ÇİMENTO'nun Mersin Çimento Fabrikası, ÇİMKO ÇİMENTO'nun Narlı ve Adıyaman Çimento Fabrikaları, KÇS ÇİMENTO'nun Kahramanmaraş Çimento Fabrikası ve LİMAK ÇİMENTO'nun Gaziantep Çimento Fabrikası'nda yerinde incelemeler yapılmıştır.
- (11) Yapılan yerinde incelemelerde dosya konusu iddiaları doğrudan destekler nitelikte herhangi bir bilgi ya da belgeye ulaşılamamıştır. Ancak teşebbüslerin satış fiyatlarında şikâyeteye konu iddiaları destekler bir benzerlik olup olmadığının analiz edilebilmesi için önaraştırma tarafı teşebbüslerden bazı bilgiler talep edilmiş ve bu bilgilere dayalı analizler yapılmıştır.
- (12) İddia konusu eylemler, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylemler ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde düzenlenmektedir. Buna göre; belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. İddia konusunun birbirinin rakibi durumunda olan teşebbüsler arası eylemlere yönelik olması sebebiyle, 4. maddedeki yasaklamalardan anlaşma ya da uyumlu eylem kapsamında ele alınıp incelenmesi gerekmiştir.

12-41/1160-377

- (13) Teşebbüsler arası bir anlaşmanın, eğer varsa, ancak bu durumu ortaya koyan doğrudan ya da dolaylı delillerle ispat edilmesi gerekir. Yapılan yerinde incelemelerde, haklarında önaraştırma yapılan teşebbüsler arasında anlaşma olduğunu ortaya koyan herhangi bir kesin ya da takdiri delile rastlanılamamıştır. Konu hakkında herhangi bir anlaşmaya ulaşılamamakla birlikte rekabeti kısıtlamaya yönelik davranışların, taraflar arasında anlaşma düzeyine ulaşmamakla birlikte rekabeti ortadan kaldırmaya yönelik bilinçli paralel davranışlar şeklinde olan uyumlu eylemlerle de gerçekleştirilmesi mümkündür.
- (14) 4054 sayılı Kanun'un 4/III-IV. maddesinde; "Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder." denilmektedir. Söz konusu madde hükmünden hareketle, ilgili piyasadaki fiyat ve faaliyet bölgelerine ilişkin değişimlerin incelenmesi gerekmiştir.
- (15) Bu inceleme sonucunda tüm teşebbüslerin farklı oranlarda zam yaptıkları görülmüştür. Fiyatlardaki değişim miktarlarına bakıldığında da, fiyat düzeylerinin de farklılık arz ettiği anlaşılmıştır. Bu verilerden hareketle haklarında inceleme yapılan çimento üreticileri arasında fiyatlar yoluyla uyumlu eylem iddiasında bulunmak mümkün olmamıştır.
- (16) Özetle, teşebbüslerin lehte ve aleyhindeki tüm bilgi ve belgeler incelenmiş, rekabet kısıtlanmasından ziyade teşebbüsler arasında rekabet bulunduğu kanaatine varılmıştır.

J.SONUÇ

- (17) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.